

Eclesiastul

O mărturie pierdută

ÎNCOTRO?

Grupuri de ucenicie
Biserica Baptistă "Harul"
Titan-București
mai-iunie
2011

INTRODUCERE

În primul an de ucenicie în grupuri mici am studiat două cărți foarte practice și provocatoare:

- *Iacov* - **epistolă**
- *Neemia* - **narațiune istorică** din Vechiul Testament

În al doilea an, pentru a aprofunda învățătura Domnului Isus am studiat:

- *Ioan* - **evanghelie**

În al treilea an, am ales trei cărți diferite ca gen literar, dar care au un numitor comun, și anume, **mărturia credinciosului în lume**:

- *Iona* - narațiune + **profeție**
- *Daniel* - narațiune + profeție + **literatură apocaliptică**
- *Eclesiastul* - **literatură sapiențială (de înțelepciune)**

Iona este convins cu greu să depună mărturie în Numele Domnului, în fața păgânilor față de care avea o mulțime de prejudecăți. **Daniel** trăiește o viață de mărturie în mijlocul păgânilor experimentând supraviețuirea credinței în suveranitatea Domnului prin intervenția supranaturalului. **Eclesiastul** își pierde mărturia datorită influenței femeilor și filosofiilor păgâne, rătăcind de la calea desfătării și gonind după vânt prin bucla deșertăciunii de sub soare.

E c l e s i a s t u l

Etimologic vorbind, *eclesiastul* provine din limba greacă de la *eklesia*, care însemna „adunare” sau „adunarea celor chemați afară”. Dacă *eklesia* era „adunarea”, *eclesiastul* era „cel care se adresa adunării”, „învățătorul” sau „predicatorul”. Termenul grecesc traduce ebraicul *qohelet*, „cel care se adresează unei adunări”. După cum se prezintă pe sine în 1:1, *Eclesiastul* este „fiul lui David, împăratul Ierusalimului”. Dintre toți fiii lui David doar Solomon a fost rege la Ierusalim. Realizările cu care se laudă, bogăția și slava descrise în capitolul 2:1-10 se potrivesc cel mai bine cu viața și vremea lui Solomon. Așa că, deși nu este menționat numele lui în textul cărții, pe baza dovezilor interne se crede că Solomon este autorul *Eclesiastului*.

Din punct de vedere al genului literar, cartea *Eclesiastul* se înscrie în sfera literaturii de înțelepciune sau sapiențială. Din acest gen mai fac parte cărțile *Iov* și *Proverbe*. Gordon Fee definește înțelepciunea ca fiind „disciplina aplicării adevărului în viața noastră, în lumina experienței.” Înțelepciunea din perspectiva biblică nu este ceva teoretic sau abstract, ci ceva foarte practic. Înțelept era considerat omul care era în stare să alcătuiască planuri care să-l ajute să ajungă la rezultatele dorite în viață. Astfel, „literatura sapiențială tinde să se concentreze asupra oamenilor și a comportamentului lor, asupra reușitei lor de a aplica adevărul și a învăța din propria experiență.” Oricine dorește să aplice adevărul lui Dumnezeu zilnic și să învețe din propria experiență poate deveni înțelept, în sensul biblic.

Cuvinte, concepte și expresii-cheie:

- sub soare, sub ceruri
- deșertăciune
- goană după vânt
- trudă
- rău, mare rău
- fericire
- desfătare
- plăcere
- plictiseală
- lipsa de sens
- disperare

Surse consultate:

Biblia cu explicații

Biblia ca literatura, Gordon D. Fee, Douglas Stuart, cap. 12

Dicționar biblic, Editura Cartea Creștină, Oradea

Explore the Book, J. Sidlow Baxter

Biblia pe care a citit-o Isus, Philip Yancey, cap. 5

Eclesiastul, Beniamin Fărăgău

Lecția 1

Desfătare sau deșertăciune?

Versetul de memorat

Nu iubiți lumea, nici lucrurile din lume. Dacă iubește cineva lumea, dragostea Tatălui nu este în El.

1 Ioan 2:15

Cei mai mulți dintre noi îl știm pe Solomon ca rege, ca înțelept, ca om de știință, ca filosof, dar cartea Ecclesiastul ni-l prezintă ca predicator sau învățător, care predă concluziile vieții pe care a trăit-o. Ca să înțelegem corect mesajul Ecclesiastului, trebuie să ținem cont de câțiva factori.

În primul rând de **contextul istoric**, de viața lui Solomon, așa cum este ea prezentată în cărțile 1 Regi și 2 Cronici.

Cu ce a fost ocupat Solomon în primii douăzeci de ani ai domniei lui? (1 Regi 9:10)

Ce a zidit prima dată, casa Domnului sau casa împăratului?

De ce crezi că a procedat așa?

Ce poți învăța despre priorități din acest exemplu al lui Solomon?

Câți ani a durat zidirea Templului? (1 Regi 6:38)

Dar zidirea palatului său? (1 Regi 7:1)

De ce crezi că zidirea palatului său a durat aproape dublu decât a templului?

Ce poți învăța din asta?

Care sunt preocupările și greșelile lui Solomon după primii douăzeci de ani ai domniei lui?

1 Regi 9:10-28 _____

1 Regi 10:1-13 _____

1 Regi 10:14-29 _____

1 Regi 11:1-10 _____

Din aceste cărți istorice înțelegem că în ultimii 20 de ani, Solomon după un început bun și înțelept, se abate de la calea lui Dumnezeu și caută desfătarea în plăcere, știință, faimă și bogăție. În centrul preocupărilor lui se află: femeile străine, fildesul, maimuțele și păunii, aurul și argintul, caii și carele etc. Mesajul cărții *Eclesiastul* trebuie plasat în acest context al rătăcirii lui prin bucla deșertăciunii de sub soare, trudindu-se să găsească sensul vieții departe de Domnul vieții.

De asemenea, pentru a-i înțelege mesajul, trebuie să citim textul *Eclesiastului* din **perspectiva rătăcirii lui**. *Eclesiastul* nu este un text prescriptiv, care ne spune cum trebuie să ne trăim viața, ci este un text poetic-filosofic care ne pune pe gânduri: cine face ca mine, ca mine va păși. *Eclesiastul* îi avertizează pe toți cei care se amăgesc crezând că vor fi mai fericiți dacă vor părăsi calea Domnului și vor alerga fără restricții după plăcere, bogăție și faimă. Solomon le-a avut și le-a făcut pe toate, dar n-a găsit sensul vieții departe de Dumnezeu.

Tot pentru a-l înțelege corect, trebuie să citim *Eclesiastul* **prin prisma ultimelor două versete** ale cărții: *Să ascultăm, deci, încheierea tuturor învățăturilor: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om. Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată, și judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău.*

(Eclesiastul 12:13, 14) Solomon a scris *Eclesiastul* după ce s-a întors din rătăcirea lui, după ce a realizat ce greșeli a făcut ignorându-L pe Dumnezeu. El a scris cartea nu ca să rătăcim ca el, ci tocmai să ne prevenă ca să nu facem ce a făcut el.

Un ultim factor de care ar trebui să ținem cont pentru a nu interpreta greșit *Eclesiastul*, este **revelația progresivă**. Solomon a trăit în sec. X î.H. Din secolul X î.H. și până în sec. I d.H. s-au scris mai mult de două treimi din cărțile Bibliei. Astfel noi trebuie să interpretăm mesajul lui din prisma revelației depline din Noul Testament și din persoana Domnului Isus. Nu ne putem face principii de trăire creștină din *Eclesiastul*, izolându-l de restul revelației biblice.

Cu aceste filtre în mintea noastră (contextul istoric al vieții lui Solomon, rătăcirea lui, ultimele două versete din carte și revelația progresivă) suntem gata să citim mesajele predicatorului.

Citește Eclesiastul 1:1-18.

Cum se prezintă pe sine predicatorul? (1:1)

Care este cuvântul-cheie care se repetă în v. 2?

Care este concluzia generală pe care o afirmă de la început eclesiastul? (2b)

Ce cuvinte sau expresii-cheie observi în v. 3?

Ce elemente ale naturii studiază eclesiastul în v. 4-7?

Cuvântul **deșertăciune** apare de peste 30 de ori în carte și este considerat cheia cărții. Cuvântul poate trimite la „deșert”, dar și la „ceva deșertat sau golit de sens” (Beniamin Fărăgău). Ebraicul *hebel*, însemna în primul rând „adiere de vânt”, „(doar o) suflare”, în contrast cu ceea ce este trainic, durabil. De la acest termen vine numele propriu *Abel*. De asemenea, termenul *hebel* mai însemna „a trece fără a lăsa nimic în urmă”, de aceea a căpătat și conotația „neîmplinirii, a insatisfacției”. Se mai aplica și idolilor în contrast cu Dumnezeu cel veșnic, viu, atotputernic.

Eclesiastul 1:1 Cuvintele *Eclesiastului*, fiul lui *David*, împăratul *Ierusalimului*. 2 *O, deșertăciune a deșertăciunilor, zice Eclesiastul, o deșertăciune a deșertăciunilor! Totul este deșertăciune.* 3 *Ce folos are omul din toată truda pe care și-o dă sub soare?* 4 *Un neam trece, altul vine, și pământul rămâne veșnic în picioare.* 5 *Soarele răsare, apune și aleargă spre locul de unde răsare din nou.* 6 *Vântul suflă spre miazăzi și se întoarce*

Care este concluzia lui? (v. 8)

Ce mai observă eclesiastul „sub soare”? (v. 9-11)

Ce mai spune eclesiastul despre sine în v. 12-18?

Ce expresie echivalentă pentru lumea de „sub soare” folosește în v. 13?

Ce alt cuvânt-cheie se regăsește și în v. 3 și în v. 13?

Ce expresie-cheie folosește eclesiastul în v. 14 pentru umblarea de sub soare?

Fericirea este ca o minge de fotbal. Când este aproape de tine dai cu piciorul în ea, iar când este departe de tine alergi după ea.

Ce spune eclesiastul despre înțelepciune în:

v. 16 _____

v. 17 _____

v. 18 _____

Compară concluziile pesimiste ale eclesiastului despre înțelepciune, cu sfaturile date de același Solomon în cartea *Proverbe*. Corelează cu *Proverbe* 1:1-9; 2:1-9; 3:1-18 ș.a.

spre mieznoapte; apoi iarăși se întoarce și începe din nou aceleași rotituri. 7 Toate râurile se varsă în mare, și marea tot nu se umple: ele aleargă necurmat spre locul de unde pornesc, ca iarăși să pornească de acolo. 8 Toate lucrurile sunt într-o necurmată frământare, așa cum nu se poate spune; ochiul nu se mai satură privind și urechea nu obosește auzind. 9 Ce a fost, va mai fi, și ce s-a făcut, se va mai face; nu este nimic nou sub soare. 10 Dacă este vreun lucru despre care s-ar putea spune: „Iată ceva nou!”, de mult lucrul acela era și în veacurile dinaintea noastră. 11 Nimeni nu-și mai aduce aminte de ce a fost mai înainte; și ce va mai fi, ce se va mai întâmpla mai pe urmă nu va lăsa nici o urmă de aducere aminte la cei ce vor trăi mai târziu. 12 Eu, Eclesiastul, am fost împărat peste Israel, în Ierusalim. 13 Mi-am pus inima să cercetez și să adâncesc cu înțelepciune tot ce se întâmplă sub ceruri: iată o îndeletnicire plină de trudă, la care supune Dumnezeu pe fiii oamenilor. 14 Am văzut tot ce se face sub soare; și iată că totul este deșertăciune și goană după vânt! 15 Ce este strîmb, nu se poate îndrepta, și ce lipsește nu

Cum îți explici că același Solomon evocă înțelepciunea și-o înalță până la personificare în *Proverbe 8*, lăudând beneficiile pe care le aduce ea: viață lungă, slavă, fericire etc., iar în *Eclesiastul* afirmă cu resemnare că înțelepciunea aduce cu sine necazul și durerea, și că este o goană după vânt să cauți înțelepciunea?

Citește Eclesiastul 2:1-11.

Din capitolul 2 urmează o serie de deșertăciuni concrete pe care le experimentează cu amărăciune eclesiastul. Dar înainte de a parcurge drumul deșertăciunii pe urmele eclesiastului este important să ne oprim și să ne gândim ce alternativă avea eclesiastul la deșertăciune? Putea evita deșertăciunea, și dacă da, cum? Cu ce o putea înlocui?

Ca să răspundem acestor întrebări să facem o paralelă între David și Solomon, între *Psalmi* și *Eclesiastul*. (Este foarte util studiul comparativ al cărții *Eclesiastul* cu alte cărți ale Bibliei. Am sugerat deja o comparație cu *Proverbele*. *Psalmi* și *Iov* sunt alte două cărți care aduc lumină asupra *Eclesiastului*.) În mai mulți psalmi David vorbește despre **desfătarea** pe care o experimentează în urma umblării lui cu Domnul. Solomon, fiul său, experimentează **deșertăciunea**. **Deșertăciune** sau **desfătare**?

Citește și compară Psalmul 37:4 cu Eclesiastul 2:8. În ce își găsește David desfătarea? Dar Solomon?

Solomon a căutat ce i-a dorit inima („o mulțime de

poate fi trecut la număr. 16 Am zis în mine însumi: „Iată că am sporit și am întrecut în înțelepciune pe toți cei ce au stăpânit înaintea mea peste Ierusalim, și mintea mea a văzut multă înțelepciune și știință. 17 Mi-am pus inima să cunosc înțelepciunea și să cunosc prostia și nebunia. Dar am înțeles că și aceasta este goană după vânt. 18 Căci unde este multă înțelepciune, este și mult necaz, și cine știe multe, are și multă durere.

Sub soare - este o altă expresie-cheie a cărții Eclesiastul. Această expresie subliniază cadrul de referință la care s-a raportat eclesiastul, și anume lumea terestră de sub soare.

Sub ceruri - expresia este sinonimă pentru „sub soare” și definește cadrul de referință la care se raportează eclesiastul.

Trudă - muncă istovitoare, care nu aduce satisfacție, fără sens.

Goană după vânt sau „vânare de vânt” sau „a te hrăni cu vânt”. Corelează cu Osea 12:1.

femei”) și a ajuns la deșertăciune. David L-a căutat pe Domnul și a găsit desfătarea, împlinirea inimii.

Citește Psalmul 36:7-8.

Unde își caută David adăpost?

Ce experimentează David la „umbra aripilor Domnului”?

Solomon s-a adăpostit sub razele soarelui („sub soare”) și s-a trezit vlăguit, în deșert. Este posibil ca expresia „sub soare” să trimită și la *Ra*, zeul soare al egiptenilor. În 1 Regi 4:30 se spune că Solomon depășea înțelepciunea egiptenilor, asta înseamnă că a cunoscut-o. Era căsătorit cu fiica faraonului, căreia i-a zidit un palat, altare pentru zeii ei, și chiar s-a lăsat târât în idolatrie, spune Biblia, de iubirea pentru ea.

David s-a adăpostit la umbră, nu la soare, la umbra aripilor lui Dumnezeu. Pentru David nivelul cel mai înalt al sistemului său de referință era “umbra aripilor lui Dumnezeu”. Pentru Solomon bolta sistemului său de referință era “soarele”.

David stă la umbră și se bucură de belșug, desfătare; pe Solomon “îl bate soarele în cap” și ajunge la concluziile eronate din *Eclesiastul*. **Umblarea** lui David cu Dumnezeu îl satură de *belșugul* Casei Lui și îl adapă din *șuvoiul desfătărilor Sale*. **Rătăcirea** lui Solomon departe de Dumnezeu îi oferă *deșertăciunea, truda și goana după vânt*.

Citește și Psalmul 16:9-11.

Ce experimentează David umblând cu Dumnezeu?

v. 9 _____

v. 10 _____

Eclesiastul 2:1 Am zis inimii mele: „Haide! vreau să te încerc cu veselie, și gustă fericirea.” Dar iată că și a c e a s t a e s t e o deșertăciune. 2 Am zis râsului: „Ești o nebunie!” și veseliei: „Ce te înșeli degeaba?” 3 Am hotărât în inima mea să-mi veselesc trupul cu vin, în timp ce inima mă va cârmui cu înțelepciune, și să stărui astfel în nebunie, până voi vedea ce este bine să facă fiii oamenilor sub ceruri, în tot timpul vieții lor. 4 Am făcut lucruri mari: mi-am zidit case, mi-am sădit vii; 5 mi-am făcut grădini și livezi de pomi, și am sădit în ele tot felul de pomi roditori. 6 Mi-am făcut iazuri, ca să ud dumbrava unde cresc copacii. 7 Am cumpărat robi și roabe, și am avut copii de casă; am avut cirezi de boi și turme de oi, mai mult decât toți cei ce fuseseră înainte de mine în Ierusalim. 8 Mi-am strâns argint și aur, și bogății ca de împărați și țări. Mi-am adus cântăreți și cântărețe, și desfătarea fiilor oamenilor: o mulțime de femei. 9 Am ajuns mare, mai mare decât toți cei ce erau înaintea mea în Ierusalim. Mi-am păstrat chiar înțelepciunea. 10 Tot ce mi-au poftit ochii, le-am dat; nu mi-am oprit inima de la nici o veselie, ci am lăsat-o să se bucure de

v. 11 _____

La nivelul “Feței lui Dumnezeu” sunt desfătări veșnice, bucurii nespuse, speranță în înviere, bucurie, odihnă. La nivelul “de sub soare” totul este deșertăciune, trudă și goană după vânt, pesimism, amărăciune, disperare în fața morții, frustrare.

Spune-mi ce trăiești ca să-ți spun la ce nivel ești! Desfătare sau deșertăciune? Ce alegi? Ce-ți dorești? David a umblat după inima lui Dumnezeu și a experimentat desfătarea. Solomon a umblat după inima lui și a experimentat deșertăciune după deșertăciune.

Ce deșertăciune experimentată sub soare relatează Solomon în Eclesiastul 2:1-4?

Veselia gălăgioasă, frivolitatea, distracția nu i-au adus împlinirea lui Solomon. De ce?

Care este bucuria adevărată care împlinește sufletul omului?

Veselia gălăgioasă, distracția zgomotoasă de multe ori maschează o mare angoasă. Cum poți transforma veselia în bucurie adevărată sau desfătare?

Dar în v. 4-11, ce deșertăciune descrie? Corelează și cu v. 19-23.

La ce a trudit Solomon?

v. 4-6 _____

toată truda mea, și aceasta mi-a fost partea din toată osteneala mea. 11 Apoi, când m-am uitat cu băgare de seamă la toate lucrările pe care le făcusem cu mâinile mele, și la truda cu care le făcusem, am văzut că în toate este numai deșertăciune și goană după vânt, și că nu este nimic trainic sub soare. 12 Atunci mi-am întors privirile spre înțelepciune, prostie și nebunie. Căci ce va face omul care va veni după împărat? Ceeace s-a făcut și mai înainte. 13 Și am văzut, că înțelepciunea este cu atât mai de folos decât nebunia, cu cât este mai de folos lumina decât întunericul; 14 înțeleptul își are ochii în cap, iar nebunul umblă în întuneric. Dar am băgat de seamă că și unul și altul au aceeași soartă. 15 Și am zis în inima mea: „Dacă și eu voi avea aceeași soartă ca nebunul, atunci pentru ce am fost mai înțelept?” Și am zis în inima mea: „Și aceasta este o deșertăciune.” 16 Căci pomenirea înțeleptului nu este mai veșnică decât a nebunului: chiar în zilele următoare totul este uitat. Și apoi și înțeleptul moare, și nebunul! 17 Atunci am urât viața căci nu mi-a plăcut ce se face sub soare: totul este deșertăciune și goană după vânt. 18 Mi-am urât

v. 7-8 _____

v. 8-9 _____

Care este concluzia lui? (v. 10-11)

De ce crezi că nu amintește în lista realizărilor lui și construirea templului de la Ierusalim?

Corelează cu ce spune tot Solomon despre muncă și lenevie în Proverbe 6:6-11; 10:4; 12:24; 13:4; 19:15.

Cine este lăudat în Proverbe, gospodarul și leneșul?

De ce crezi că în *Eclesiastul* munca este asociată cu sentimentul deșertăciunii?

Cum crezi că putem să facem munca zilnică o desfătare și nu o deșertăciune?

Pentru ce ne învață Isus să lucrăm în Ioan 6:27?

Care este lucrarea pe care o așteaptă Dumnezeu de la noi? (Ioan 6:28-29)

Munca pentru ceea ce este veșnic nu lasă sentimentul deșertăciunii în urmă. Lucrează pentru sufletul tău, pentru sufletele altora care sunt veșnice, pentru slava lui Dumnezeu.

până și toată munca pe care am făcut-o sub soare, muncă pe care o las omului care vine după mine, ca să se bucure de ea. 19 Și cine știe dacă va fi înțelept sau nebun? Și totuși el va fi stăpân pe toată munca mea pe care am agonisit-o cu trudă și înțelepciune sub soare. Și a c e a s t a e s t e o deșertăciune. 20 Am ajuns până acolo că m-a apucat o mare deznădejde de toată munca pe care am făcut-o sub soare. 21 Căci este câte un om care a muncit cu înțelepciune, cu pricepere și cu izbîndă, și lasă rodul muncii lui unui om care nu s-a ostenit deloc cu ea. Și a c e a s t a e s t e o deșertăciune și un mare rău. 22 Căci, drept vorbind, ce folos are omul din toată munca lui și din toată străduința inimii lui, cu care se trudește sub soare? 23 Toate zilele lui Sunt pline de durere, și truda lui nu este decât necaz: nici măcar noaptea n-are odihnă inima lui. Și aceasta este o deșertăciune. 24 Nu este altă fericire pentru om decât să mănânce și să bea, și să-și înveselească sufletul cu ce este bun din agoniseala lui! Dar am văzut că și aceasta vine din mâna lui Dumnezeu. 25 Cine, în adevăr, poate să mănânce și să se bucure fără El? 26 Căci El dă omului plăcut Lui

Credincioșii trebuie să păstreze un echilibru între truda pentru aici și pentru acolo, pentru domnul patron și pentru Domnul Isus.

Munca ta ce-ți aduce: desfătare sau deșertăciune? De ce? Ce înveți din experiența eclesiastului?

Ce îi produce amărăciune eclesiastului când evaluează înțelepciunea și nebunia? (v. 12-16)

De unde avea Solomon înțelepciunea care l-a făcut celebru? Corelează cu 1 Regi 3:5-14.

Crezi că această înțelepciune l-a făcut să ajungă la concluziile lui pesimiste? De ce?

Care înțelepciune poate dezamăgi? Corelează cu Iacov 3:13-18 și 1 Regi 4:29, 30.

Înțelepciunea fiilor Răsăritului și înțelepciunea egiptenilor l-au deturnat pe Solomon de la înțelepciunea lui Dumnezeu.

Ultima deșertăciune împărtășită în capitolul doi este deșertăciunea țărilor umane. (v. 24-26)

Ce îl dezamăgește pe eclesiast în v. 26?

Nu depinde de cine aleargă, de cine adună, ci de Dumnezeu care dispune. Corelează cu Eclesiastul

înțelepciune, știință și bucurie; dar celui păcătos îi dă grija să strângă și s-adune, ca să dea celui plăcut lui Dumnezeu! Și a c e a s t a e s t e o deșertăciune și goană după vânt.

Existențialismul, filosofia pesimistă care neagă sensul vieții, regăsită în literatură și artă, este o formă de înțelepciune umană care lasă sufletul pustiu. Și după cum Solomon ajunge la concluziile lui pesimiste în perioada sa de glorie maximă, într-o perioadă de prosperitate și de afirmare, și nu de sărăcie sau strâmtorare, nici „disperarea existențială nu a germinat în iadurile de la Auschwitz sau din Siberia, ci în cafenelele din Paris, în cele din Copenhaga sau în palatele luxuriante din Beverly Hills”, după cum afirma Philip Yancey.

9:11. Omul propune, dar Dumnezeu dispune. Asta e o deșertăciune, spune eclesiastul.

Ce țeluri ai? Te împlinesc sau te frustrează? Cum le transformi în desfătare?

Fixează-ți țelurile sau scopurile lui Dumnezeu pentru tine. Alege ce a ales El pentru tine. Scopul tău sa fie scopul Lui pentru tine.

Care crezi că este scopul lui Dumnezeu pentru tine? Ce țeluri are el pentru tine?

Nu goni după vânt, după voia inimii tale, ci umblă în voia Lui pentru tine.

Înțelepciune aplicată

Poate că pasajul din Noul Testament care luminează cel mai bine mesajul eclesiastului este 1 Ioan 2:15-17. Citește acest pasaj. Ce semnal de alarmă trage Ioan în v. 15?

NU IUBIȚI LUMEA! Există o atracție a lumii față de noi, căreia de multe ori îi răspundem, pe una din cele trei piste: pofta firii pământești (bogăție), pofta ochilor (plăcere, fericire), lăudăroșia vieții (faimă).

Cum te ajută eclesiastul să te lecuiești de atracția lumii?

Satana îți șoptește: Ce bine ți-ar fi dacă ai avea tot ce-ți dorești! Ce fericit ai fi! Încearcă! Și te-a împins pe o pistă falsă! Solomon a avut tot ce și-a dorit, a fost fericit? A găsit sensul vieții? A găsit deșertăciunea, de fapt, și a pierdut sensul vieții.

Desfătări veșnice

Eternitatea din inima lor

Versetul de memorat

Orice lucru El îl face frumos la vremea lui; a pus în inima lor chiar și gândul veșniciei, măcarcă omul nu poate cuprinde, de la început până la sfârșit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu.

Eclesiastul 3:11

„Am fost creați pentru o altă casă, am fost creați pentru eternitate... Din leagăn până la mormânt purtăm eternitatea în inimile noastre...”, afirmă autorul creștin Ph. Yancey. Datorită eternității din inima noastră experimentăm neîmplinirea, frustrarea, disperarea, deșertăciunea, sentimentul inutilității și al zădărniciiei, atunci când limităm existența umană la nivelul de „sub soare”. Carl Jung a afirmat că o treime din pacienții lui nu sufereau de o boală psihică bine definită, ci doar de o „lipsă de sens și de o goliciune a vieții lor”. Deși lumea modernă cu știința ei a învățat să prelungească viața, nu a reușit să le ofere oamenilor moderni și un sens al vieții. Dimpotrivă, se poate spune că le-a furat sensul vieții, negând eternitatea din inimile lor și incitându-i la o goană nebună după plăcere fără restricții, prosperitate și confort, libertate absolută. Cultul „calității vieții” a înlocuit cultul „Dătorului vieții”. Rezultatele: pesimism, fatalism, plictiseală, disperare, depresie etc. Depresia și toate celelalte „boli existențialiste” nu se regăsesc în țările sărace din lumea a treia, ci în cele mai dezvoltate și mai bogate țări ale lumii.

Citește Eclesiastul 3:1-15.

Ce expresie se repetă în fiecare verset de la 1 la 8?

Eclesiastul 3:1 *Toate își au vremea lor, și fiecare lucru de sub ceruri își are ceasul lui. 2 Nașterea își are vremea ei, și moartea își are vremea ei; săditul își are vremea lui, și smulgerea celor sădite își are vremea ei. 3 Uciderea își are vremea ei, și tămăduirea își are vremea ei; dărîmarea își are vremea ei, și zidirea își are vremea ei; 4 plânsul își are vremea lui, și râsul își are vremea lui; bocitul își are vremea lui, și jucatul își are vremea lui; 5 aruncarea cu pietre își are vremea ei, și strângerea pietrelor își are vremea ei; îmbrățișarea își are*

Ce crezi că înseamnă că „toate lucrurile își au vremea lor”?

Ce mai observi în aceste versete?

Scrie mai jos perechile de realități care își au vremea lor sub ceruri. (v. 2-8)

Ce fel de relație este între realitățile exprimate prin cuvintele din fiecare pereche?

Deși pot exista și abordări optimiste ale acestui pasaj, totuși în contextul cărții Eclesiastul, faptul că fiecare lucru de sub ceruri își are ceasul lui, exprimă disperarea omului care se vede captiv al timpului, pe care nu îl poate controla. Chiar dacă e bucurie când se naște un copil, vrea să spună eclesiastul, totuși nu te poți bucura veșnic, pentru că se naște în timp și spațiu și asta înseamnă că îi va sosi într-o zi și ceasul morții. Disperarea este amplificată de faptul că nu este la îndemâna omului să rânduiască vremea fiecărui lucru, ci Altcineva le hotărăște.

Cine este Cel care face orice lucru frumos la vremea lui? (v. 9-15)

vremea ei, și depărtarea de îmbrățișări își are vremea ei; 6 căutarea își are vremea ei, și pierderea își are vremea ei; păstrarea își are vremea ei, și lepădarea își are vremea ei; 7 ruptul își are vremea lui, și cusutul își are vremea lui; tăcerea își are vremea ei, și vorbirea își are vremea ei; 8 iubitul își are vremea lui, și urâtul își are vremea lui; războiul își are vremea lui, și pacea își are vremea ei. 9 Ce folos are cel ce muncește din truda lui? 10 Am văzut la ce îndeletnicire supune Dumnezeu pe fiii oamenilor. 11 Orice lucru El îl face frumos la vremea lui; a pus în inima lor chiar și gândul veșniciei, măcară omul nu poate cuprinde, de la început până la sfârșit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu. 12 Am ajuns să cunosc că nu este altă fericire pentru ei decât să se bucure și să trăiască bine în viața lor; 13 dar și faptul că un om mănâncă și bea și duce un trai bun în mijlocul întregii lui munci, este un dar de la Dumnezeu. 14 Am ajuns la cunoștința că tot ce face Dumnezeu dăinuiește în veci, și la ceea ce face El nu mai este nimic de adăugat și nimic de scăzut, și că Dumnezeu face așa pentru ca lumea să se teamă de El. 15 Ce este, a mai fost, și ce va fi, a mai fost; și Dumnezeu aduce iarăși înapoi ce a trecut.

Scrie mai jos ce face Dumnezeu și de ce face?

v. 10 _____

v. 11 _____

v. 12-13 _____

v. 14 _____

v. 15 _____

A vedea în ordinea lucrurilor „de sub soare” lucrarea desăvârșită a lui Dumnezeu și a te supune lucrării Lui, duce la odihnă și desfătare. A vedea însă în ordinea stabilită de Creator un determinism arbitrar, a încerca să înțelegi pe deplin și chiar să intervii în ordinea lucrurilor poate duce la o trudă epuizantă, la fatalism, disperare și pierderea sensului vieții, adică la deșertăciune. Dacă tot ce face Dumnezeu este desăvârșit, dacă la ceea ce face El nu mai este nimic de adăugat și nimic de scăzut, dacă El face așa pentru ca oamenii să se teamă de El, atunci cel mai bun lucru este să-I recunoști autoritatea și să I te supui. Faptul că a pus în noi gândul veșniciei, dar suntem obligați să trăim în vremelnicie, dă naștere angoasei existențialiste.

Citește Eclesiastul 3:16-22.

Ce a mai observat eclesiastul “sub soare”? (v. 16-17)

Ce va face Dumnezeu cu nedreptatea de sub soare?

Care este părerea eclesiastului despre soarta omului, comparativ cu a animalelor? (18-22)

16 Am mai văzut sub soare că în locul rânduit pentru judecată domnește nelegiuirea, și că în locul rânduit pentru dreptate este răutate. 17 Atunci am zis în inima mea: „Dumnezeu va judeca și pe cel bun și pe cel rău; căci El a sorocit o vreme pentru orice lucru și pentru orice faptă.” 18 Am zis în inima mea că acestea se întâmplă numai pentru oameni, ca să-i cerce Dumnezeu, și ei înșiși să vadă că nu Sunt decât niște dobitoace. 19 Căci soarta omului și a dobitocului este aceeași; aceeași soartă au amândoi; cum moare unul, așa moare și celalt, toți au aceeași suflare, și omul nu întrece cu nimic pe dobitoc; căci totul este deșertăciune. 20 Toate merg la un loc; toate au fost făcute din țărână, și toate se întorc în țărână. 21 Cine știe dacă suflarea omului se suie în sus, și dacă suflarea dobitocului se pogoară în jos în pământ? 22 Așa că am văzut că nu este nimic mai bun pentru om decât să se veselească de lucrările lui: aceasta este partea lui. Căci cine-l va face să se bucure de ce va fi după el?

Ce spune despre oameni în v. 18?

Dar în v. 19?

Și în v. 20?

Este adevărat că și oamenii mor și animalele mor și se duc în țărână deopotrivă?

Desfătări veșnice

Credeți că animalele se gândesc la moarte în timpul vieții? De ce?

Oamenii sunt preocupați de moarte în timpul vieții? De ce? Ce face diferența?

Dacă limităm sfera existenței la mormânt, atunci da, oamenii sunt la fel ca dobitoacele. Dar dacă existența omului trece dincolo de mormânt, atunci eclesiastul nu mai are dreptate. Gândul eternității din inima noastră face moartea atât de nenaturală. Am fost creați să trăim veșnic. Dar nu „sub soare”. De aceea limitarea existenței la nivelul „de sub soare” ne reduce la nivelul animalelor. Fără Dumnezeu suntem într-adevăr niște dobitoace care se bucură doar să mănânce. Realitatea este că nu suntem nici zei, nici animale.

Citește Eclesiastul 4:1-6.

De ce consideră eclesiastul că cel mai fericit este cel ce nu s-a născut? (v. 3)

Cine urmează în „clasamentul fericirii”? (v. 2)

De ce aceia care sunt în viață sunt pe ultimul loc în ce privește fericirea? (v. 1)

Sunt reale nedreptățile sociale semnalate în v. 1?

Care crezi că este soluția lui Dumnezeu pentru nedreptățile „de sub soare”?

Ce deșertăciune mai observă eclesiastul? (v. 4)

Care este după părerea lui fundamentul muncii și al performanței?

Crezi că este adevărat că invidia sau spiritul de competiție îi motivează pe mulți în munca lor? Dă câteva exemple.

Cum se poate manifesta spiritul de competiție în familie? Dar la serviciu? Dar la școală? Dar în biserică?

Eclesiastul 4:1 M-am uitat apoi la toate aspirările care se fac sub soare; și iată că cei apăsăți varsă lacrimi, și nu este nimeni să-i mângâie! Ei sunt pradă silniciei asupritorilor lor, și n-are cine să-i mângâie! 2 Și am găsit că morții, care au murit mai înainte, sunt mai fericiți decât cei vii, care sunt încă în viață. 3 Dar mai fericit decât amândoi am găsit pe cel ce nu s-a născut încă, fiindcă n-a văzut toate relele care se petrec sub soare. 4 Am mai văzut că orice muncă și orice iscusință la lucru își are temeiul numai în pizma unuia asupra altuia. Și aceasta este o deșertăciune și goană după vânt. 5 Nebunul își încrucișează mâinile, și își mânăncă însăși carnea lui. 6 Mai bine o mână plină de odihnă, decât amândoi pumnii plini de trudă și goană după vânt.

Este o trudă fantastică să te raportezi mereu la succesul altuia și să încerci mereu și mereu să-l egalezi sau să-l depășești. Eclesiastul ajunge la concluzia că succesul aduce mai mult invidie din partea celorlalți decât satisfacție personală.

Cum poți transforma succesul altuia în desfătare, ca să nu mai trăiești deșertăciunea competiției?

Desfătări veșnice

Antidotul competiției este cooperarea. Cooperează și vei găsi desfătarea în succesul tău și al altora. Rămâi în competiție cu ceilalți și vei cunoaște disperarea. Care crezi că sunt avantajele cooperării față de competiția nesănătoasă?

Cum ar trebui să se manifeste cooperarea în familie, la școală, la serviciu, între prieteni sau vecini?

Dacă simți invidie când cineva are un succes, du-te, feliicită-l și ajută-l să aibă un succes și mai mare. Cooperând astfel vei scăpa de invidie și vei simți desfătarea.

Citește Eclesiastul 4:7-12.

Ce altă deșertăciune mai semnalează eclesiastul că se petrece „sub soare”? (v. 7-8)

Ce consecință are deșertăciunea lăcomiei în relațiile cu ceilalți? (v. 8)

Lăcomia îl izolează pe cel lacom de ceilalți. Rămâne singur singurel. De asemenea, ajunge un dependent de muncă. Muncește și nu gândește: pentru cine muncesc eu? Mult hrănește pofta pentru mai mult.

Ce se întâmplă cu cine intră în acest carusel al lăcomiei? (1 Timotei 6:9-10)

Ce poți face ca să nu cazi în capcana lăcomiei și să experimentezi deșertăciunea singurătății și a muncii în zadar?

Antidotul lăcomiei este mulțumirea cu ce ai. Corelează cu învățăturile lui Solomon din *Proverbe* despre mulțumire. *Proverbe* 15:15-17; 16:8; 17:1 ș.a. Corelează și cu atitudinea lui Pavel exprimată în *Filipeni* 4:11-12. Ce afli din aceste pasaje despre mulțumire?

Inima mulțumită trăiește o desfătare permanentă. Când are ce-i trebuie, îi dă slavă lui Dumnezeu. Când nu are tot ce-i trebuie, se va ruga și va depinde de Dumnezeu. În schimb lăcomia te duce la deșertăciune, la disperare și la singurătate.

De ce zice eclesiastul că este mai bine doi decât unul? (v. 9-12)

De obicei deșertăciunea existențială se traversează singur. Dacă reușești să împarți munca în doi, să

Eclesiastul 4:7 *Am mai văzut o altă deșertăciune sub soare. 8 Un om este singur singurel, n-are nici fiu, nici frate, și totuși munca lui n-are sfârșit, ochii nu i se satură niciodată de bogății, și nu se gândește: „Pentru cine muncesc eu, și-mi lipsesc sufletul de plăceri?” Și a c e a s t a e s t e o deșertăciune și un lucru rău. 9 Mai bine doi decât unul, căci iau o plată cu atât mai bună pentru munca lor. 10 Căci, dacă se întâmplă să cadă, se ridică unul pe altul; dar vai de cine este singur, și cade, fără să aibă pe altul care să-l ridice! 11 Tot așa, dacă se culcă doi împreună, se încălzesc unul pe altul, dar cum are să se încălzească dacă e singur? 12 Și dacă se scoală cineva asupra unuia, doi pot să-i stea împotriva; și funia împletită în trei nu se rupe ușor.*

împărtășești cu cineva căderile și ridicările, deșertăciunea se risipește și lasă loc desfătării de a experimenta că funia împletită în trei nu se rupe ușor.

Citește Eclesiastul 4:13-16.

Ce deșertăciune mai observă eclesiastul? (v. 15-16)

Faima (recunoașterea publică, notorietatea) este o deșertăciune pentru că este de scurtă durată, nesigură și repede uitată. Eclesiastul ajuns la bătrânețe vede cum trece gloria lumii. Astăzi poți fi rege, iar mâine poți fi la eșafod. Iar cei care te aplaudă azi, mâine te pot huidui, iar poimâine te uită. Ca rege cu notorietate internațională, Solomon trăiește acum această dramă: poporul e interesat de cel care îi va urma la tron.

Care este soluția pentru ca faima să fie durabilă și să aducă desfătare și nu deșertăciune?

Ce se spune despre măreția lui Ioan Botezătorul în Luca 1:15a?

Adevărata măreție care contează este măreția înaintea Domnului. Să te aprecieze și să te recunoască Domnul care este mai presus de soare.

Ce spune Dumnezeu despre Avraam în Geneza 18:17-19?

Ce-i spune Dumnezeu Satanei despre Iov ? (Iov 1:8)

Eclesiastul 4:13 *Mai bine un copil sărac și înțelept decât un împărat bătrân și fără minte, care nu înțelege că trebuie să se lase îndrumat; 14 căci el poate să iasă din temniță ca să domnească, măcarcă poate chiar să se fi născut sărac în împărăția celui din urmă. 15 Am văzut pe toți cei vii, care umblă sub soare, înconjurând pe copilul, care avea să urmeze după împărat și să domnească în locul lui. 16 Fără sfârșit era tot poporul, în fruntea căruia mergea el. Și totuș, cei ce vor veni după el nu se vor bucura de el. Căci și a c e a s t a e s t e o deșertăciune și goană după vânt.*

Mai bine să fii un anonim sub soare, dar să fii cunoscut de Dumnezeu cel Preaînalt. Este o disperare să alergi după faima lumii. Dar este o desfătare să știi că Dumnezeu Creatorul te cunoaște, te apreciază...

Câte vedete care sunt foarte cunoscute „sub soare” vor lipsi din Cartea vieții și vor auzi cuvintele: *Plecați de la Mine că nu vă cunosc!*

Desfătări veșnice

Înțelepciune aplicată

Cum aplici în viața ta adevărul că Dumnezeu a rânduit fiecărui lucru de sub soare vremea lui?

Care sunt domeniile din viața ta în care trebuie să transformi deșertăciunea competiției în desfătarea cooperării?

Ce predomină în truda ta zilnică: deșertăciunea sau desfătarea? De ce?

Care sunt lucrurile pe care le faci doar de dragul faimei, ca să te vadă alții și să te aprecieze?

Dumnezeu a pus și în tine gândul veșniciei. Cu ce hrănești veșnicia din tine?

Ești sigur că vei petrece veșnicia cu Dumnezeu? Cum dovedești asta în mod practic?

Lecția 3

Deșertăciunea vorbelor și a bogățiilor

Versetul de memorat

Și ce ar folosi unui om să câștige toată lumea, dacă și-ar pierde sufletul? Sau ce ar da un om în schimb pentru sufletul său?

Matei 16:26

Așa cum remarca Beniamin Fărăgău în studiul său la cartea *Eclesiastul*, porțiunile de text alocate pomenirii lui Dumnezeu cresc din ce în ce mai mult, pe măsură ce avansăm în carte. Scrie mai jos ce se spune despre Dumnezeu în pasajele următoare:

1:12 _____

2:24-26 _____

3:10-15 _____

3:17-18 _____

Citește *Eclesiastul* 5:1-7.

Notează mai jos ce spune *eclesiastul* despre Dumnezeu în aceste versete.

v. 1-2 _____

v. 4 _____

v. 6-7 _____

Eclesiastul 5:1 *Păzește-ți piciorul, când intri în Casa lui Dumnezeu, și apropie-te mai bine să ascuți, decât să aduci jertfa nebunilor; căci ei nu știu că fac rău cu aceasta. 2 Nu te grăbi să deschizi gura, și să nu-ți rostească inima cuvinte pripite înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu este în cer, și tu pe pământ, de aceea să nu spui vorbe multe. 3 Căci, dacă visurile se nasc din mulțimea grijilor, prostia nebulului se cunoaște din mulțimea cuvintelor. 4 Dacă ai făcut o juruință lui Dumnezeu, nu zăbovi s-o împlinești, căci Lui nu-I plac cei fără minte; de aceea împlinește juruința pe care ai făcut-o. 5 Mai bine să nu faci nici o juruință, decât să faci o juruință și să n-o împlinești. 6 Nu lăsa gura să te bage în păcat, și nu zice înaintea trimisului lui Dumnezeu: „M-am pripit.” Pentru ce să Se mânie Dumnezeu din pricina cuvintelor tale, și să nimicească lucrarea mânilor tale? 7 Căci, dacă este deșertăciune în mulțimea visurilor, nu mai puțin este și în mulțimea vorbelor; de aceea, teme-te de Dumnezeu.*

Care sunt avertismentele eclesiastului pentru cei care intră în Casa lui Dumnezeu? (v. 1-2)

Ce crezi că înseamnă „păzește-ți piciorul”?

De ce crezi că este mai bine să asculți când intri în casa Domnului?

Ce crezi că înseamnă „jertfa nebunilor”?

De ce este înțelept să nu te pripești, să nu te grăbești să deschizi gura înaintea lui Dumnezeu?

În versetul doi eclesiastul trădează crezul lui despre Dumnezeu: „Dumnezeu este sus în cer și tu pe pământ”. El Îl plasează pe Dumnezeu în cer, separat de omul de sub soare. Dumnezeul eclesiastului este un Dumnezeu separat de om, neimplicat în istoria omului, fiecare fiind în sistemul său de referință, în cer și respectiv pe pământ. Cum poate ajunge omul de sub soare la Dumnezeul din cer? Singura cale indicată de eclesiast este Casa lui Dumnezeu. Prin jertfele aduse la templu, evreii se apropiau de Dumnezeu primind iertarea și acceptarea lui. Dar dacă nu-ți păzești piciorul și gura când intri în Casa lui Dumnezeu ratezi singura șansă de a te apropia de Dumnezeul din cer, tu omul de pe pământ. Și asta, spune eclesiastul, este o prostie, o nebunie. În loc să te apropii încet și tăcut, să intri cu grabă și vorbărie multă. O nebunie.

Desfătări veșnice

Ce însemnau de fapt cuvintele rostite în Casa Domnului? (v. 4-6)

Ce trebuie să faci dacă ai promis ceva Domnului? De ce?

Desfătări veșnice

Ce este mai bine decât să faci o juruință pripită pe care nu poți apoi s-o împlinești?

De ce crezi că oamenii totuși îi fac promisiuni lui Dumnezeu când sunt în momente speciale: fie la sărbători, la început de an, la ananghie etc.?

În versetele 3 și 7 eclesiastul face o asociere între grijuri, visuri și mulțimea vorbelor (juruințe). Care crezi că este legătura dintre ele?

Grijurile sau îngrijorările din timpul zilei își găsesc proiecția pe timpul nopții în visele noastre. Asta dovedește că îngrijorarea a pătruns până în subconștientul nostru și nu ne dă liniște nici în somn. Aceleași îngrijorări își au proiecția în viața noastră spirituală, de închinare înaintea lui Dumnezeu. Constrânși de îngrijorări și orbiți de ele, intrăm grăbiți în Casa lui Dumnezeu și în loc să lăsăm ca proiecția Caracterului Său să își spună cuvântul asupra îngrijorărilor noastre, dând naștere încrederii, lăsăm ca îngrijorările noastre să ne determine să facem juruințe fără minte, crezând că astfel Îl obligăm să ne ajute.

Și în mulțimea viselor și în mulțimea cuvintelor spuse în Casa lui Dumnezeu este o deșertăcine, spune

eclesiastul. De ce? Pentru că, din perspectiva eclesiastului, nici visele de noaptea, nici juruințele făcute unui Dumnezeu care este în cer, separat de amărăciunea noastră, nu îl ajută pe omul de sub soare să își rezolve dilemele și îngrijorările. De aceea, tot ce-ți mai rămâne de făcut este: teme-te de Dumnezeu!(5:7b) Dar n-aștepta prea multe de la El, parcă vrea să spună eclesiastul! Și aceasta este o deșertăciune: deșertăciunea vorbăriei din Casa lui Dumnezeu cu speranța că El va rezolva îngrijorările tale.

Cum putem transforma vorbăria din Casa lui Dumnezeu în desfătare? Citește Matei 6:5-15, 24-34; Filipeni 4:6, 7; 1 Petru 5:7. ce înveți din aceste pasaje despre mulțimea vorbelor în rugăciune, despre atitudinea față de Dumnezeu în rugăciune și despre îngrijorări?

Astfel, mulțimea vorbelor rostite în Casa Domnului va fi o desfătare și pentru tine și pentru Domnul! Pentru tine, fiindcă te vei ruga Tatălui într-un mod înțelept și te vei elibera de îngrijorări. Iar pentru Dumnezeu, fiindcă vei spune mai puține vorbe, într-o atitudine de dependență și credință, și Îl vei cinsti astfel pe El.

Citește Eclesiastul 5:8-20.

Despre ce deșertăciune vorbește eclesiastul în v. 10?

De ce bogăția este o deșertăciune?
v. 10 _____

Eclesiastul 5:8 Când vezi în țară pe cel sărac năpăstuit și jefuit în numele dreptului și dreptății, să nu te miri de lucrul acesta! Căci peste cel mare veghează altul mai mare, și peste ei toți Cel Preaînalt. 9 Dar un folos pentru țară în toate privințele, este un împărat prețuit în țară. 10 Cine iubește argintul, nu se satură niciodată din argint, și cine iubește bogăția multă, nu trage folos din ea. Și aceasta este o deșertăciune! 11 Când se înmulțesc bunățile, se înmulțesc și cei ce le papă: și ce folos mai are din ele stăpânul lor decât că le vede cu ochii? 12 Dulce este somnul lucrătorului, fie că a mâncat mult, fie că a mâncat puțin; dar pe cel bogat nu-l lasă îmbuibarea să doarmă. 13 Este un mare rău pe care l-am văzut sub soare: avuții păstrate spre nefericirea stăpânului lor. 14 Dacă se perd aceste bogății prin vreo întâmplare nenorocită, și el are un fiu, fiului nu-i rămâne nimic în mâni. 15 Cum a ieșit de gol din pânțele mamei sale, din

v. 11 _____

v. 12 _____

v. 13 _____

v. 14-15 _____

v. 16-17 _____

Corelează cu bogăția lui Solomon descrisă în 1 Regi 10:14-29. Unde au ajuns aceste bogății? Corelează cu 1 Regi 14:25, 26.

Solomon a experimentat tot ce poate oferi bogăția: atracție irezistibilă, faimă, siguranță. Dar și insașițate, pentru că argintul nu satură, mult hrănește pofta pentru mai mult. Și dezamăgirea că bogăția atrage mulți profitori și puțini prieteni adevărați. Insomnie. Nefericire. Durere, grijă, supărare. Adevărul că bogățiile nu sunt transferabile. Gol vine omul în lume și cu mâinile goale se întoarce în țărână. De aceea ajunge la concluzia că și aceasta este o deșertăciune și goană după vânt.

În consecință, ce recomandă eclesiastul? (v. 18-20)

Corelează cu 2:24; 3:12, 13; 8:15.

De ce vede eclesiastul ca singură fericire pentru nefericiții de sub soare să mănânce și să bea?

care a venit, așa se întoarce, și nu poate să ia nimic în mână din toată osteneala lui. 16 Și acesta este un mare rău, anume că se duce cum venise; și ce folos are el că s-a trudit în vânt? 17 Ba încă, toată viața lui a mai trebuit să mănânce cu necaz, și a avut multă durere, grijă și supărare. 18 Iată ce am văzut: este bine și frumos ca omul să mănânce și să bea, și să trăiască bine în mijlocul muncii lui, cu care se trudește sub soare, în toate zilele vieții lui pe care i le-a dat Dumnezeu; căci aceasta este partea lui. 19 Dar dacă a dat Dumnezeu cuiva avere și bogății, și i-a îngăduit să mănânce din ele, să-și ia partea lui din ele, și să se bucure în mijlocul muncii lui, acesta este un dar de la Dumnezeu. 20 Căci nu se mai gândește mult la scurtimea zilelor vieții lui, de vreme ce Dumnezeu îi umple inima de bucurie.

Poate fi transformată deșertăciunea bogăției în desfătare? Dacă da cum? Cum poți face față tentației de a alerga după bogăție? Cum poți strânge comori în ceruri? Cum poți fi bogat și totuși împlinit sufletește și nu dezamăgit?

Scrie în dreptul textelor de mai jos ce înveți despre transformarea deșertăciunii bogăției în desfătare.

Proverbe 23:4 _____

Matei 6:19-21 _____

Luca 12:13-21 _____

Luca 16:19-31 _____

Luca 18:18-25 _____

1 Timotei 6:17-19 _____

Evrei 13:5 _____

Citește Eclesiastul 6:1-12.

Care este răul observat des de eclesiastul “sub soare”?

v. 1-2 _____

v. 3 _____

Eclesiastul 6:1 Este un rău pe care l-am văzut sub soare și care se întâlnește des între oameni. 2 Este, de pildă, un om căruia i-a dat Dumnezeu avere, bogății și slavă, așa că nu-i lipsește nimic din ce-i dorește sufletul; dar Dumnezeu nu-l lasă să se bucure de ele, ci un străin se bucură de ele: aceasta este o deșertăciune și un rău mare. 3 Chiar dacă un om ar avea o sută de copii, și ar trăi mulți ani, oricât de mult i s-ar mări numărul zilelor anilor lui, dar dacă nu i se satură sufletul de bunătățile agonisite de el, și dacă nici de înmormântare

v. 7 _____

v. 9 _____

Un om poate avea tot ce-i dorește sufletul (v. 2), dar dacă nu i se satură sufletul (v. 3), dacă nu trăiește sentimentul de împlinire sufletească, zice eclesiastul, un avorton este mai fericit decât el. Omul trudește pentru gura lui, dar poftele (sufletești) nu i se împlinesc niciodată (v. 7) și trăiește o continuă frământare de poftes neîmplinite (v. 9).

Pe cine dă vina eclesiastul pentru neîmplinirea lui sufletească, în ciuda bogăției și a faimei la care a ajuns? (v. 2, 10)

Are dreptate? De ce da? De ce nu?

Cu ce trebuie hrănit sufletul omului ca să se sature?

Psalmul 4:6, 7 _____

Psalmul 17:15 _____

Psalmul 36:8 _____

Psalmul 65:4 _____

Psalmul 90:4 _____

Isaia 55:1, 2 _____

n-are parte, eu zic că o stîrpitură este mai fericită decât el. 4 Căci aceasta din urmă piere odată cu venirea ei, se duce în întuneric, și numele îi rămâne acoperit cu întuneric; 5 n-a văzut, nici n-a cunoscut soarele; și de aceea este mai bine de ea decât de omul acela. 6 Și de ar trăi chiar de două ori o mie de ani un astfel de om, fără să se bucure de fericire, nu merg toate la un loc? 7 Toată truda omului este pentru gura lui, și totuși poftele nu i se împlinesc niciodată. 8 Căci ce are înțeleptul mai mult decât nebunul? Ce folos are nenorocitul care știe să se poarte înaintea celor vii? 9 Mai bine ce vezi cu ochii decât frământare de poftes neîmplinite: și aceasta este o deșertăciune și goană după vânt. 10 Ce este omul, se cunoaște după numele care i s-a dat de mult: se știe că este din pământ, și nu poate să se judece cu cel ce este mai tare decât el. 11 Căci chiar dacă face multă vorbă, care doar înmulțește deșertăciunea, ce folos are omul din ea? 12 Căci cine știe ce este bine pentru om în viață, în toate zilele vieții lui de viațuire deșertă pe care le petrece ca o umbră? Și cine poate să spună omului ce va fi după el sub soare?

Bogăția poate umple buzunarele și stomacul, dar lasă sufletul gol și pustiu. De ce Solomon în culmea gloriei a ajuns și în culmea disperării? De ce oamenii cei mai bogați din lume, după ce încearcă totul, își pun capăt zilelor datorită lipsei de sens și a neîmplinirii sufletești? Plăcerea devine la un moment dat plictiseală. Plictiseala duce la disperare. Disperarea duce la încercarea oricăror soluții morale sau imorale, până la soluția finală. Și ce ar folosi unui om să câștige toată lumea dacă își pierde sufletul?

Desfătări veșnice

„Un devotament total față de plăcere va duce în mod paradoxal la o stare de disperare deplină”.
Ph. Yancey

Înțelepciune aplicată

Evaluează-ți juruințele făcute Domnului. Cu ce motivație le faci?

Care crezi că sunt “jertfele nebunilor” pe care le aduc credincioșii de astăzi când intră în Casa Domnului?

În ce se concretizează vorbăria noastră înaintea Domnului?

Ce poți învăța și aplica din deșertăciunea bogăției pe care a experimentat-o Solomon?

Cum crezi că poți aduna bogăție eternă în cer?

